

УДК 519.2



Т.В. Попенко,
викладач,
Херсонський
політехнічний коледж
Одеський національний
політехнічний
університет
e-mail: tatyana.p70@ukr.net



Ю.О.Васеньова,
викладач, Херсонський
політехнічний коледж
Одеський національний
політехнічний
університет
e-mail:
vasenyova_yulia@ukr.net

ПРОБЛЕМИ МОТИВАЦІЇ ДО НАВЧАННЯ В УМОВАХ СУЧАСНОГО СТАНУ РИНКУ ПРАЦІ

Т.В. Попенко, Ю.О. Васеньова.
Проблеми мотивації до навчання в умовах сучасного стану ринку праці.
Проблема професійної мотивації в даний час набуває особливого значення. В ній відбиваються основні моменти взаємодії індивіда і суспільства, в якому освітній процес набуває пріоритетного значення. В статті наведено аналіз критеріїв мотивації студентів технічних навчальних закладів.

T.V. Popenko, Y.O. Vasenyova.
Problems of motivation to teaching in the conditions of modern market condition of labour.
The problem of professional motivation presently takes on special significance. In her the basic moments of cooperation of individual and society in which an educational process acquires priority the value are removed. In the article the analysis of criteria of motivation of students of technical educational establishments is resulted.

Вступ. Студентський вік- це особливий соціально- психологічний період життя, для якого, в числі багатьох факторів, розглядається і мотиваційний комплекс особистості. До нього відносяться: мотивація навчальної та професійної діяльності, мотивація успіху і боязнь невдачі, фактори привабливості професії для студентів, що навчаються за спеціальністю «Монтаж і експлуатація електроустановок підприємств і цивільних споруд» (кваліфікація технік- електрик). Правильне виявлення професійних мотивів, інтересів і схильностей є чинником задоволеності професією в майбутньому.

Матеріал і результати дослідження. Останнім часом в суспільстві все більше росте розуміння корисності і необхідності отримання якісної освіти, а з іншого боку - катастрофічно падає мотивація підлітків до навчання.

Проблема професійної мотивації в даний час набуває особливого значення. В ній відбиваються основні моменти взаємодії індивіда і суспільства, в якому освітній процес набуває пріоритетного значення.

Проблема мотивації і мотивів поведінки та діяльності - одна із стрижневих у педагогіці. Їй присвячено велику кількість публікацій і

досліджень, і серед яких роботи І.А. Васильєва та М.Ш. Магомед-Емінова, Б.І. Додонова, В.А. Іваннікова, Є.П. Ільїна, Д.А. Кікнадзе, Л.П. О.Н. Леонтєва, В.С. Мерліна, С.Г. Х. Хекхаузена, А.Г. Маслоу.

Частково низький інтерес до професійної освіти у студентів можна пояснити станом економіки нашого регіону. Якщо раніше основою економіки регіону була електротехнічна і радіоелектронна промисловість, суднобудування, сільськогосподарське машинобудування, переробка нафти, то сьогодні найбільші підприємства області, створюючі базу вакансій [1], працюють не в повну силу, а деякі взагалі закриті. Проте аналіз стану ринку праці і працевлаштування випускників на сьогоднішній день, свідчить про те, що молодші фахівці техніки-електрики користуються попитом, і найбільший об'єм реалізованої продукції по регіону доводиться на підприємства по виробництву і розподілу електроенергії, газу і води.

Отже, вивчення структури професійно-орієнтованої мотивації студентів технічних навчальних закладів, знання мотивів, що спонукають до роботи у сфері електротехніки, електромеханіки, електроенергетики, дозволить обґрунтовано вирішувати завдання підвищення ефективності педагогічної діяльності: правильно здійснювати відбір, навчання, розстановку кадрів, планувати професійну кар'єру.

Мотивацію можна поділити на зовнішню та внутрішню, зовнішню позитивну та негативну. Згідно [2] позитивною мотивацією професійного вибору студента є наступні фактори: яскраво виражений інтерес до професії, бажання в майбутньому займатися саме цією професійною діяльністю, прагнення бути корисним людям, суспільству, результатами своєї професійної діяльності служити Україні та ін. До зовнішньої позитивної- соціальний престиж професії, вплив або вказівки рідних, випадковий збіг обставин.

Мотиви вибору професії значною мірою визначають мотиви навчання студента. Вони зумовлюють ставлення студента до навчання і його результати, впливають на організацію самостійної навчальної роботи, а тому й на оволодіння навичками самоосвіти.

Мотиви навчання— це причини, що спонукають студента до навчання, його настанови (психологічне налаштування, готовність до пізнавальної діяльності та ін.), пізнавальні потреби й інтереси, які визначають цілеспрямованість, наполегливість та інші вольові якості особистості студента.

Мотиви навчання є не тільки передумовою успішного професійного навчання студента, вони є також його наслідком. Мотиви формуються в

діяльності, а організовує цю діяльність викладач, ставлення ж студентів до цієї діяльності формуються в ній самій.

Питання мотивації студентів до навчання є важливими, оскільки їх рішення дозволить підвищити якість навчання і забезпечити ринок праці запитаними фахівцями. Для вирішення цієї проблеми було проаналізовано процес навчання в розрізі основних критеріїв, що формують систему мотивації.

Рейтингова оцінка знань наших студентів, метою якої є активізація навчальної діяльності, стимулювання ритмічної роботи студентів, виявлення індивідуальних здібностей і створення умов здорової конкуренції, націленої на підвищення рейтингу, вже поклала початок для формування системи мотивації. Проте, важливим моментом є система контролю, яка у свою чергу визначається плануванням, діагностичними заходами, оцінюванням результатів, а також корегуванням результатів і відновленням пропусків знань студентів при необхідності.

Система контролю в коледжі має чотири основні етапи: первинний (перевірка рівня знань), поточний, рубіжний, модульний контролю.

Оцінювання і аналіз результатів контролю дозволяє викладачу формувати корегуючі заходи, метою яких є як відновлення пропусків знань студентів, так і оцінювання своєї діяльності. При цьому форми коректуючих дій різні на різних етапах, наприклад:

- варіювання глибини вимог до засвоєння матеріалу,
- повторення вивченого матеріалу повністю.
- коректування часу, відведеного на відробіток різних завдань.

Творчий підхід всіх викладачів спеціальності до проведення занять, вдосконалення діагностичних матеріалів, варіантів творчих завдань, використання різноманітних інтерактивних форм і методів навчання дозволить істотно підвищити мотивацію студентів до навчання. Викладачі циклової комісії електрообладнання підприємств бачать реалізацію такого походу в наступних моментах:

1. Планування кожного заняття і чітке дотримання методики проведення заняття, обов'язковим етапом кожного заняття є актуалізація знань студентів, яка проводиться в течії 5-10 хвилин. Форми і методи реалізації різні наприклад: на заняттях фізики і хімії це виконання вправ, заповнення і аналіз таблиць, проведення міні-вікторин і диктантів, використання кросвордів, складених студентами, аналіз тематичних контролів, все це активізує пізнавальну діяльність студентів.

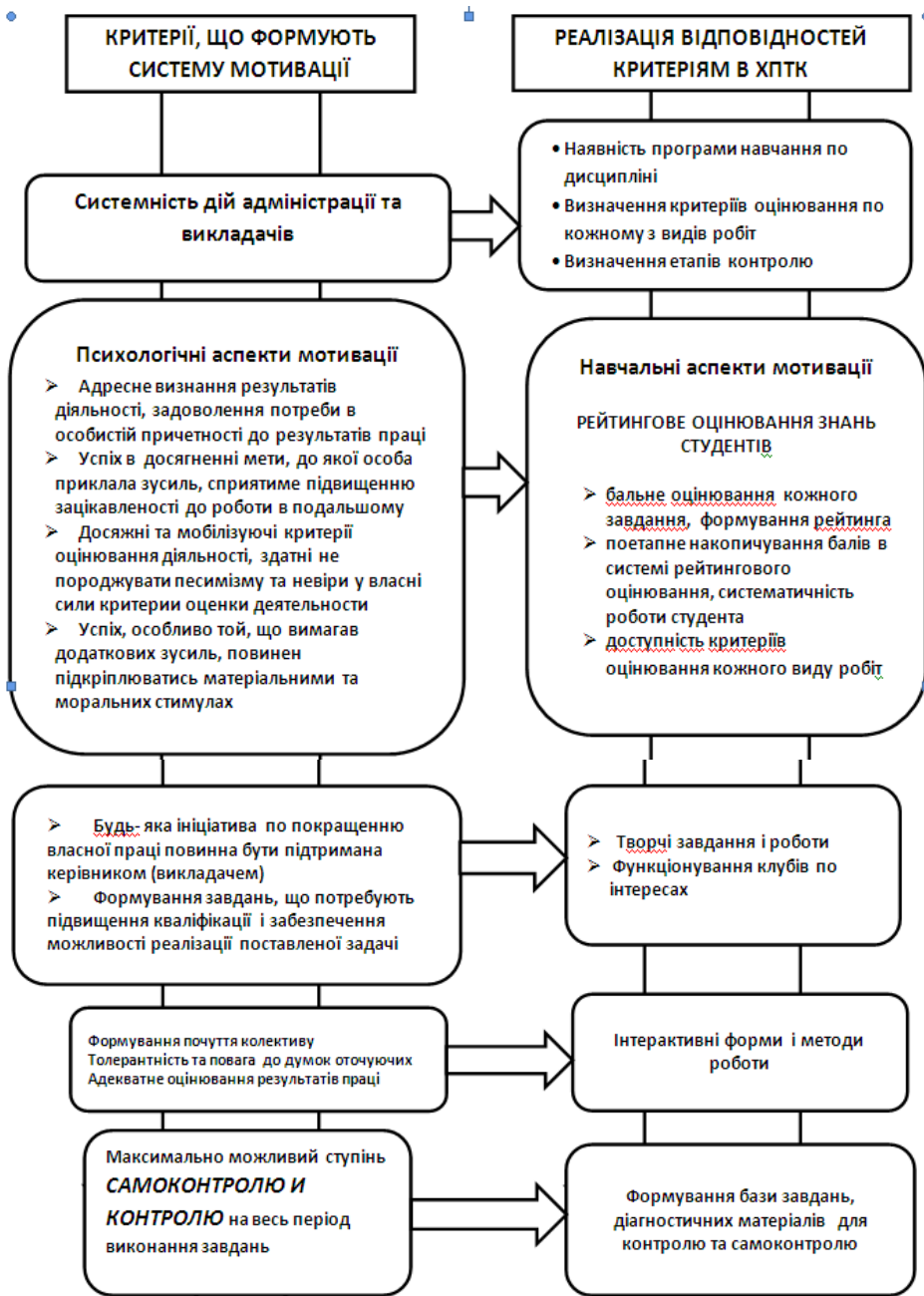


Рис. 1. Критерії, що формують систему мотивації

На спецдисциплінах на етапі актуалізації знань практикують вибудовування структурно-логічних схем, які наочно показують

взаємозв'язок раніше вивчених понять, визначень і методик з подальшими.

2. Обов'язковий всесторонній аналіз результатів контролю

Форми управляючих дій

По результатах первинного контролю	По результатах поточного контролю	По результатах рубіжного контролю	По результатах модульного контролю
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Формування індивідуального набору модулів, що підлягають вивченню; ➤ Формування програм модулів; ➤ Формування Змісту заняття. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Повторення вивченого матеріалу повністю; ➤ Повторення у формі тестування з підкріпленням; ➤ Коректування змісту заняття 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Коректування часу, відведеного на відробіток різних завдань; ➤ Коректування Змісту програми модуля ➤ Варіювання глибини вимог до засвоєння матеріалу 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Коректування Індивідуального набору модулів, що підлягають вивченню; ➤ Формування програм модулів; ➤ Формування змісту заняття.

3. Використання сучасних комп'ютерних технологій як для проведення уроків (наприклад фрагментарне нагадування про яке або поняття або явище ролик займає около 3-5 мін), так і можливості проводити власні дослідження удома за допомогою моделюючих програм, які віртуально можуть замінити лабораторне устаткування.

4. Вдосконалення навчально-методичних матеріалів, систематичне планування занять з обов'язковим етапом «актуалізації знань», обмін досвідом і навчання молодих колег, дозволить якісно проводити початкові заняття, підвищити мотивацію до навчання у студентів.

Проте необхідно так само надавати належну увагу і практичній підготовці, а саме організації екскурсій на підприємства, для знайомства з сучасним устаткуванням, розширенню баз практик відновленню реальних зв'язків з підприємствами, надання гарантованих місць для проходження практики.

Висновки. Мотивація робить позитивний вплив на успішність навчання студентів. Мотивація навчальної діяльності відрізняється складною структурною організацією. Мотивація взаємозв'язана з активністю, інтересом, самостійністю студентів. На якість засвоєння учбового матеріалу впливають численні мотиви, знання і використання яких можна вважати відповідними важелями підвищення ефективності учбової діяльності навчаних. Системне формування у студентів, як на заняттях, так і на практиці, бачення перспектив вибраної професії

дозволить підвищити якість навчання і підготувати запитаних молодших фахівців а так само підняти престиж нашого навчального закладу.

Література

1. Агафонова А.С. Практикум по общей педагогике: Учебное пособие.- СПб.: Питер, 2003.- 416 с.
2. Городецкая Е.Я., Трубникова Э.И. Системный подход к организации и управлению самостоятельной работой студентов // Вестник Дальневосточного регионального учебно-методического центра.- Владивосток: Издательство ДВГТУ.- 2004.- С.44-51
3. Маслоу А. Мотивация и личность. - СПб.: Питер, 2009. - 352 с.. ISBN 978-5-91180-439-8
4. Педагогічна майстерність : [підручник] / І.А. Зязюн, Л.В. Крамушенко, І.Ф. Кривонос та ін. / За ред. І.А. Зязюна. – 2-ге вид., допов. і переробл. – К. : Вища школа, 2004. – 442 с

Надійшла до редакції 11.12.2015